

## **PWYLLGOR YR ECONOMI, SEILWAITH A SGILIAU TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG – PARTNERIAETHAU SGILIAU RHANBARTHOL**

Diben y papur yma ydy darparu tystiolaeth ysgrifenedig i Bwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau ar eu hymholiad i *Bartneriaethau Sgiliau Rhanbarthol*.

### **Cyd-destun**

Cyhoeddwyd y Datganiad Polisi ar Sgiliau yn 2014 ac roedd hwn yn dynodi symud at weithio'n rhanbarthol, gyda'r polisi yn newid o ddull gweithredu ar sail sectorau. Cyhoeddwyd y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol ar 31<sup>ain</sup> Hydref 2014. Gofynnodd Llywodraeth Cymru i dair partneriaeth ranbarthol flaenoriaethu eu hanghenion sgiliau rhanbarthol ar sail gwybodaeth wedi'i harwain gan gyflogwyr rhanbarthol a lleol, er mwyn helpu i sicrhau bod y ddarpariaeth sgiliau yn gydnaws â'r galw a nodwyd ym mhob rhanbarth.

Roedd symud at fodel rhanbarthol yn cael ei ategu ymhellach gan ein Strategaeth Genedlaethol "Ffyniant i Bawb" a gyhoeddwyd ar 19 Medi 2017, lle nodwyd bod cyflogadwyedd a sgiliau yn thema drawsbynciol, a'r Cynllun Gweithredu ar yr Economi a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2018 a oedd yn cryfhau'r dull gweithredu rhanbarthol ymhellach. Roedd hwn yn disgrifio model ar gyfer gweithio rhanbarthol a oedd yn gosod y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol wrth galon y model cyflawni.

Roedd y dyhead yn glir. Cafodd y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol ran allweddol i'w chwarae sef helpu i chwalu'r cylch o sgiliau isel, cyflogau isel a chynhyrchiant isel. Byddai modd iddynt adnabod bylchau mewn sgiliau a phrinder sgiliau ym mhob rhanbarth drwy ddatblygu dealltwriaeth well o'r cyfleoedd a'r buddsoddiadau a oedd yn yr arfaeth, gan ddefnyddio gwybodaeth gan gyflogwyr a rhanddeiliaid.

Dyma'r tair partneriaeth:

- Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru – Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru
- Partneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol De-orllewin a Chanolbarth Cymru
- Partneriaeth Sgiliau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Roedd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru – Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru a Phartneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol De-orllewin a Chanolbarth Cymru yn gweithredu drwy strwythurau datblygu economaidd rhanbarthol cyn i Lywodraeth Cymru gyhoeddi Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol. Gweithiodd swyddogion yn agos gyda rhanddeiliaid yn rhanbarth y De-ddwyrain i helpu i sefydlu Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol ar gyfer ardal Caerdydd. Caiff pob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol ei hariannu drwy contract gyda Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) i gyflawni cyfres o allbynnau y cytunir arnynt. Dyma'r broses o hyd ar gyfer ariannu Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol gan mai partneriaethau gwirfoddol heb statws cyfreithiol ydynt. Mewn unrhyw asesiad o effaith Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol rhaid ystyried yr adnoddau sydd ar gael iddynt. Eleni, mae'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol wedi cael £495,000 gan Lywodraeth Cymru, ac ni fu cynnydd mesuradwy mewn cyllid ers dechrau'r model sy'n cael ei arwain gan y galw. Fodd bynnag, bu cynnydd sylweddol yn y disgwyliadau sy'n ymwneud â rôl Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol. Mae gan bob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Reolwr Rhaglen, ymchwilydd a chymorth gweinyddol sy'n gyfrifol am ymgysylltu â chyflogwyr, rheoli'r holl gysylltiadau â rhanddeiliaid a chynhyrchu'r sylfaen dystiolaeth ymchwil ar gyfer y cynlluniau cyflogaeth a sgiliau.

## **PWYLLGOR YR ECONOMI, SEILWAITH A SGILIAU TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG – PARTNERIAETHAU SGILIAU RHANBARTHOL**

Mae gan bob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol gontract i gyflawni cynllun cyflogaeth a sgiliau rhanbarthol i Lywodraeth Cymru yn ogystal â thempled cynllunio a chyllido sy'n argymhell cynnydd neu ostyngiad mewn darpariaeth sgiliau. Mae atodlen y contract gan Lywodraeth Cymru hefyd yn cynnwys gofynion i bob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol gynnal arsyllfeydd sgiliau rhanbarthol, datblygu rhwydweithiau cyflogwyr, gweithio'n agos gydag Ardaloedd Menter a chynnal uwchgynadleddau sgiliau rhanbarthol i ddosbarthu eu hargymhellion a'u hallbynnau rhanbarthol. Cafodd y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol rôl allweddol yn y Cynllun Cyflogadwyedd a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2018 o ran eu hasesiad o'r anghenion sgiliau ym mhob rhanbarth. Mae ganddynt ran allweddol i'w chwarae hefyd o ran cyflawni'r Cynllun Polisi Prentisiaethau a chyrraedd targedau Iaith Gymraeg. Mae gan Bartneriaethau Sgiliau Rhanbarthol hefyd ran allweddol i'w chwarae drwy ddylanwadu ar ddatblygiadau mewn sectorau allweddol, er enghraifft cyfrannu at oblygiadau sgiliau'r cyfeiriad polisi Datgarboneiddio a'r Cynllun Gweithredu Bwyd a Diod.

Mae Llywodraeth Cymru wedi symud at sefydlu strwythur llywodraethu cryf ac mae'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn rhan o hynny. Mae Cadeirydd pob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol yn aelod allweddol o Fwrdd Cyflogaeth a Sgiliau Cymru sydd maes o law yn adrodd ar faterion sy'n ymwneud â chyflogadwyedd a sgiliau i Gyngor Datblygu'r Economi sy'n cael ei gadeirio gan y Prif Weinidog. Mae Cadeiryddion Cyflogwyr Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn gyfrifol am gadeirio WESB yn eu tro i sicrhau y canolbwyntir ar y materion sydd bwysicaf i gyflogwyr ym mhob un o'r tri rhanbarth.

### **Bargeinion Dinesig a Bargeinion Twf**

Mae cyflawni Bargeinion Dinesig a'r Fargen Twf arfaethedig ar gyfer Gogledd Cymru wedi golygu y bu'n rhaid ailedrych ar lywodraethu. Mae gan bob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol strwythur gwahanol, o ran ei gweithredoedd a'i his-grwpiau ei hun ac, yn bwysicach, mewn perthynas â Bargeinion Dinesig a Bargeinion Twf. Cafodd Bargaen Ddinesig Caerdydd ei chyhoeddi ym mis Mawrth 2017 a chafodd Bargaen Ddinesig Bae Abertawe ei chyhoeddi ym mis Tachwedd 2018. Cafodd Bargaen Twf Gogledd Cymru ei sicrhau gan Lywodraeth y DU ac, ym mis Ionawr 2019, roedd y Gweinidog dros yr Economi a Thrafnidiaeth wedi ymrwymo mewn egwyddor i ddarparu arian cyfatebol i ymrwymiad ariannol y DU. Mae trafodaethau wedi cael eu cynnal gyda Tyfu Canolbarth Cymru, fforwm economaidd ar gyfer rhanbarth Canolbarth Cymru, ynghylch Bargaen Twf Canolbarth Cymru sydd wedi annog y rhanddeiliaid i ystyried yr angen i sefydlu eu Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol eu hunain yn hytrach na bod yn rhan o Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol De-orllewin a Chanolbarth Cymru.

Roedd Llywodraeth Cymru wedi comisiynu Adroddiad Annibynnol ar Lywodraethu Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yng Nghymru ac fe gynhyrchodd Dr John Graystone yr adroddiad ym mis Mawrth 2018. Yn benodol, roedd yn argymhell y dylai Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol barhau i fod yn bartneriaethau gwirfoddol a pheidio â mabwysiadu strwythurau cyfreithiol ac y dylai Llywodraeth Cymru adolygu adnoddau Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol ac ystyried eu rôl gynyddol. Roedd yr argymhellion eraill yn cynnwys yr angen am ragor o dryloywder, gyda chofnodion a chylch gorchwyl yn cael eu cyhoeddi i'r cyhoedd, a'r angen am ragor o gysondeb rhwng y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol.

### **Adolygiad annibynnol o Bartneriaethau Sgiliau Rhanbarthol**

Ym mis Tachwedd 2018, roedd Gweinidog blaenorol y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes wedi ymrwymo i gynnal adolygiad annibynnol o Bartneriaethau Sgiliau Rhanbarthol. Ym mis

## **PWYLLGOR YR ECONOMI, SEILWAITH A SGILIAU TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG – PARTNERIAETHAU SGILIAU RHANBARTHOL**

Chwefror 2019 comisiynydd y Gweinidog dros yr Economi a Thrafnidiaeth SQW i gynnal yr adolygiad. Mae SQW wedi edrych ar effaith Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol a'r trefniadau llywodraethu gan ganolbwyntio'n benodol ar y cysylltiadau ar draws y rhanbarthau i strwythurau Bargeinion Dinesig a Bargeinion Twf. Bydd yn cwblhau ei waith erbyn diwedd mis Ebrill 2019. Mae canfyddiadau interim ei ymgynghoriad yn dangos, ar y cyfan, bod y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol wedi llwyddo i greu dull gweithredu sy'n cael ei arwain gan gyflogwyr ym mhob rhanbarth, gan gydnabod ei bod hi'n cymryd amser i ddatblygu partneriaethau a bod pob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol wedi dechrau o fan cychwyn gwahanol. Roedd SQW hefyd yn cydnabod y cysondeb gweithredol rhwng y tair Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol.

Y brif her i Lywodraeth Cymru ydy ymateb i'r consensws eang hyd yma (ymysg darparwyr, cyflogwyr a'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol eu hunain) bod angen cylch gwaith sy'n fwy strategol bellach er mwyn galluogi'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol i ystyried y galw posibl am sgiliau dros y tymor hwy. Gwelodd SQW fod ymgynghoreion yn croesawu'r newid yn 2019 at broses cynllunio tair blynedd o hyd ac roeddent yn gweld cyfle go iawn i Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol roi golwg strategol ar y galw am sgiliau dros y tymor hwy gan ymestyn eu dylanwad o'r model cynllunio ac ariannu cyfredol a oedd yn canolbwyntio ar weithredu. Byddai hyn yn mynd y tu hwnt i Addysg Bellach a Phrentisiaethau i gynnwys y system sgiliau ehangach gan gynnwys ysgolion, prifysgolion a sgiliau'r dyfodol pobl sydd eisoes yn rhan o'r farchnad lafur ac anghenion tymor hwy economi Cymru. Bydd Llywodraeth Cymru yn ystyried ac yn ymateb i ganfyddiadau llawn adolygiad SQW erbyn mis Mehefin 2019.

### **Gwybodaeth am y Farchnad Lafur a data rhanbarthol**

At ei gilydd mae'r cynlluniau cyflogaeth a sgiliau wedi cael eu croesawu gan gyflogwyr a rhanddeiliaid yn y rhanbarthau. O ran arddull a chynnwys mae'r cynlluniau hyn wedi bod o safon debyg i'r cynlluniau sgiliau a gynhyrchwyd gan fyrddau cyflogaeth a sgiliau Dinas-ranbarthau yn Lloegr. Yn 2018, yng ngoleuni argymhellion Graystone, gofynnwyd i'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol gyflwyno Adroddiadau Blynyddol a oedd yn fyrrach ac yn canolbwyntio ar y sylfaen dystiolaeth ar gyfer newidiadau i gyllid ar draws cyllidebau Prentisiaethau ac Addysg Bellach a nodwyd yn y Templed Cynllunio a Chyllido. Ym mis Ebrill 2019, cafodd y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol eu contract newydd ac mae'n rhaid iddynt nawr gwblhau cynllun strategol tair blynedd o hyd gydag Adroddiadau Blynyddol i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y prif ddatblygiadau ym mhob rhanbarth.

Mae'r angen am wybodaeth gadarn am y farchnad lafur yn sail i adroddiadau rhanbarthol y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol. Mae Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn dadansoddi ymchwil eilaidd, gan ddefnyddio data o golegau addysg bellach a drwy ddefnyddio gwybodaeth feddal o'u rhwydweithiau cyflogwyr. Mae Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn cael Adroddiadau Gwybodaeth am y Farchnad Lafur Rhanbarthol gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr bob blwyddyn ac wedyn caiff y rhain eu cyhoeddi ar y Porth Sgiliau. Mae'r adroddiadau hyn yn rhoi gwybodaeth graidd am y farchnad lafur ar gyfer pob rhanbarth ac yn rhoi ffynhonnell gyffredin i Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol ar gyfer y wybodaeth honno am y farchnad lafur. Yn bennaf daw'r ffigurau o StatsCymru, a daw rhagor o wybodaeth am y farchnad lafur o'r Arolwg Sgiliau Cyflogwyr a Dyfodol Gwaith. Mae'r holl ddata a ddaw o StatsCymru yn cynnwys dolenni sy'n golygu bod modd i Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol gael gafael ar y fersiwn ddiweddaraf o'r data gan StatsCymru. Mae'r dull gweithredu hwn wedi golygu bod Llywodraeth Cymru wedi gallu

## **PWYLLGOR YR ECONOMI, SEILWAITH A SGILIAU TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG – PARTNERIAETHAU SGILIAU RHANBARTHOL**

sefydlu “Fframwaith Gwybodaeth Gyffredin am y Farchnad Lafur ar gyfer Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol”, gan sicrhau bod pob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol yn defnyddio setiau data cyffredin. Mae pob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol yn gweithredu arsyllfa gwybodaeth am y farchnad lafur ac mae'r llwyfannau hyn yn cael eu defnyddio fel ffynonellau data er mwyn cyfrannu at flaenoriaethu sectorau economi sylfaen a thwf.

### **Strategaethau Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol i ymgysylltu â chyflogwyr**

Mae gan y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol gadeiryddion cyflogwyr a ffurfweddiad aelodaeth sy'n golygu bod tua hanner cant y cant o'u haelodau yn gyflogwyr. Mae pob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol wedi datblygu strategaethau gwahanol i ymgysylltu â chyflogwyr o ddefnyddio fforymau partner sydd wedi ennill eu plwyf fel Cyngor Busnes Gogledd Cymru (a ddefnyddir gan Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru - Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru), i greu eu his-grwpiau clwstwr o gyflogwyr fel sy'n digwydd gyda Phartneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol De-orllewin a Chanolbarth Cymru a Phartneriaeth Sgiliau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae sefydliadau sy'n cynrychioli'r sector yn aelodau o'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol hefyd fel Cydffederasiwn Diwydiant Prydain a'r Ffederasiwn Busnesau Bach. Mae cyflogwyr sy'n eistedd yn uniongyrchol ar fyrdau'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn rhoi safbwynt cyflogwyr sy'n aml yn cynrychioli safbwynt eu sefydliad yn hytrach na'r sector drwyddo draw er nad yw hyn yn wir ym mhob achos. Mae sicrhau cymysgedd o gyflogwyr hefyd yn bwysig oherwydd yn ddelfrydol dylid cael cynrychiolaeth o'r anghenion sgiliau o ficrofusnesau i gwmnïau rhyngwladol. Mae Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol wedi datblygu cysylltiadau gydag Ardaloedd Menter er bod hyd a lled yr ymgysylltiad yn amrywio ar draws pob rhanbarth ac Ardal Fenter.

### **Cylch Cynllunio – Bod yn gydnaws ag argymhellion Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol**

Cafodd y Fframwaith Cynllunio a Chyllido Ôl-16 ei gyflwyno yn 2014/15 pan symudodd y gweithgareddau cynllunio a chyllido dysgu at ddull gweithredu a oedd yn seiliedig ar raglenni. Mae hyn wedi golygu bod cynllunio a chyllido'r cwricwlwm yn cael ei graffu'n fwy manwl ar gyfer addysg gyffredinol a chynlluniau cwricwlwm galwedigaethol amser llawn mewn dosbarthiadau chwech a cholegau addysg bellach cyn pob blwyddyn academiaidd. Ym mis Mawrth 2018, roedd Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg wedi cytuno ar fethodoleg cynllunio peilot arfaethedig i gryfhau'r monitro a'r atebolrwydd ar gyfer cyflawni mewn sefydliadau addysg bellach yn 2018/19. Ar hyn o bryd nid yw hyn yn berthnasol i ddosbarthiadau chwech ysgolion (Safon Uwch) ac addysg uwch (yn enwedig ar Lefelau 4 a 5/Gradd sylfaen).

Mae cynlluniau cyflogaeth a sgiliau rhanbarthol yn rhoi cyfeiriad strategol ar gyfer darparwyr addysg a hyfforddiant ôl-16 drwy gyfleu'r newidiadau yn anghenion sgiliau cyflogwyr yn y rhanbarth a'u dylanwad ar berthnasedd economaidd darpariaeth ôl-16. Caiff templed cynllunio a chyllido<sup>1</sup> ei roi i Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol lle maent yn amlinellu eu hargymhellion i Lywodraeth Cymru ar gyfer newidiadau mewn darpariaeth. Ar ôl cael cymeradwyaeth, mae Llywodraeth Cymru yn dosbarthu'r templedi i sefydliadau addysg bellach drwy'r fethodoleg cynllunio ôl-16 er mwyn cyfrannu at a dylanwadu ar

---

<sup>1</sup> Mae'r templedi cynllunio a chyllido yn ddogfennau gweithredol ac NID ydynt yn cael eu cyhoeddi.

## PWYLLGOR YR ECONOMI, SEILWAITH A SGILIAU TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG – PARTNERIAETHAU SGILIAU RHANBARTHOL

gynlluniau cwricwlwm ar gyfer y flwyddyn academaidd nesaf<sup>2</sup>. Mae sefydliadau addysg bellach wedyn yn cyflwyno cynlluniau cyflawni/cwricwlwm terfynol i Lywodraeth Cymru i'w hasesu, gyda'r nod o allu:

- Sicrhau bod cynnydd cyson a phwylllog yn cael ei wneud yn ôl argymhellion y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol ar gyfer darpariaeth amser llawn mewn sefydliadau addysg bellach;
- Monitro effaith blaenoriaethau rhanbarthol ar y ddarpariaeth amser llawn sydd ar ôl er mwyn sicrhau bod y ddarpariaeth yn cefnogi symud ymlaen i lefelau uwch a hybu tryloywder a chynllunio cydweithredol ar lefel rhanbarthol rhwng sefydliadau addysg bellach;
- Monitro a chryfhau ymateb sefydliadau addysg bellach i gynyddu nifer y dysgwyr cyfrwng Cymraeg a dwyieithog yn erbyn rhaglenni dysgu amser llawn penodol; a
- Pharhau i ofyn am gyngor ar welliannau i'r fethodoleg cynllunio a chyllido ar gyfer addysg bellach.

Ar hyn o bryd mae swyddogion wrthi'n datblygu Model Rhanbarthol diwygiedig ar Lefel a Maes Pwnc Sector ar gyfer cylch cynllunio 2020/21 gan arwain at symud at set ehangach o argymhellion addysg bellach rhanbarthol i golegau yn hytrach na lefel micro gynllunio. Mae argymhellion 2018/19 yn berthnasol i gyfnod o dair blynedd o 2018/19 i 2020/21 yn dilyn adborth gan y sector addysg bellach a bydd hyn nawr yn cael ei gryfhau ymhellach, wedi'i ategu gan ganfyddiadau interim adolygiad SQW. Bydd rhoi cylch gwaith ehangach i'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol er mwyn dylanwadu ar sgiliau galwedigaethol ar draws pob sector diwydiant gan gynnwys blaenoriaethau economaidd ac economi sylfaen yn hytrach na sectorau â blaenoriaeth hefyd yn ddatblygiad allweddol a fydd yn gwella eu rôl a'u dylanwad ar draws y rhanbarth.

Rhaid i ddarparwyr prentisiaethau sicrhau bod eu darpariaeth yn gydnaws er mwyn diwallu'r galw a nodir gan y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol. Fel rhan o broses rheoli contractau Llywodraeth Cymru, mae'n rhaid i ddarparwyr ddarparu gwybodaeth i gefnogi sut mae eu strategaethau cyflawni yn ymgorffori ac yn adlewyrchu gwybodaeth am y farchnad lafur Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol. Ar ben hynny, ar gyfer 2018/19, cafodd 3.5% o'r gyllideb Prentisiaethau (£5m) ei glustnodi i gefnogi'r meysydd hynny a nodwyd gan y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol. Cafodd y £5m ei rannu ar draws y tri rhanbarth yn unol â phatrymau cyflawni hanesyddol hy £1m i Ogledd Cymru, £1.5M i Dde-orllewin a Chanolbarth Cymru a £2.5m i Dde-ddwyrain Cymru. Cafodd y cyllid hwn ei ddyrannu i 10 darparwr ar sail yn ôl y gofyn. Er mwyn gallu hawlio'r cyllid hwn, mae'n rhaid i ddarparwyr sicrhau bod y ddarpariaeth prentisiaethau yn diwallu'r blaenoriaethau a nodwyd gan y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol a bod hyn yn ychwanegol at y ddarpariaeth y byddent fel rheol wedi'i chynnig.

Datblygiad pwysig arall i'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol oedd cyhoeddiad Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes ym mis Mawrth 2018 ynghylch Cronfa Datblygu Sgiliau gwerth £10M i roi Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol mewn rôl ganolog i ddylanwadu ar lle'r oedd angen darpariaeth sgiliau ym mhob rhanbarth. Gofynnwyd i'r Partneriaethau

---

<sup>2</sup> Bydd Argymhellion Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn cael eu gwneud i ddarpariaeth Alwedigaethol Amser Llawn a Phrentisiaethau yn unig. Hyd yma ni fu'n rhaid i Bartneriaethau Sgiliau Rhanbarthol wneud argymhellion ar gyfer darpariaeth Safon Uwch nac Addysg Uwch.

## **PWYLLGOR YR ECONOMI, SEILWAITH A SGILIAU TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG – PARTNERIAETHAU SGILIAU RHANBARTHOL**

Sgiliau Rhanbarthol nodi blaenoriaethau rhanbarthol a fyddai'n cyfrannu at dair cais ranbarthol i'r Gronfa gan y sector addysg bellach. Mae'r Gronfa Datblygu Sgiliau wedi canolbwyntio ar gyflawni darpariaeth ranbarthol newydd sy'n cyd-fynd â'r anghenion strategol a nodwyd gan y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol ym mhob rhanbarth ac mae'n parhau i wneud hynny.

### **Cyflogadwyedd**

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei Chynllun Cyflogadwyedd ym mis Mawrth 2018 a diweddariad ar y cynnydd flwyddyn yn ddiweddarach ym mis Mawrth 2019. Mae'r Cynllun yn nodi cyfres o gamau gweithredu lle gall Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol chwarae rhan allweddol sy'n ymwneud â chefnogaeth cyflogadwyedd i unigolion, a chyfrifoldebau cyflogwyr o ran cyflogadwyedd a bylchau mewn sgiliau ym mhob rhanbarth. Cafodd y gwasanaeth cynghori Cymru'n Gweithio a ddarperir gan Gyrfa Cymru ei lansio ar 1<sup>af</sup> Mai ac mae'r gwasanaeth hwn yn un maes allweddol o gydweithio.

Mae Cymru'n Gweithio yn darparu cyngor diduedd ac annibynnol i unigolion ar y gefnogaeth sydd ei hangen arnynt er mwyn ymuno â'r farchnad lafur a symud ymlaen ynddi. Bydd y broses hon yn pennu cymhwysedd unigolyn, yn nodi'r hyn sy'n eu rhwystro rhag cael cyflogaeth, gan gynnwys materion sy'n ymwneud ag anabledd os bydd hynny'n briodol, a lefel yr ymyriad sydd ei angen i gefnogi'r unigolyn i gael cyflogaeth gyson. Er enghraifft, mae Llywodraeth Cymru wedi gweithio'n agos gyda Phartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru ar ei phorth cyfeirio gwybodaeth a chyngor rhanbarthol arbennig fel rhan o'r model Cymru'n Gweithio ehangach. Mae'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol hefyd yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru ar dreialu Cyfrifon Dysgu Personol o fis Medi 2019 ymlaen, gan ddarparu cefnogaeth i'r rheini sydd mewn gwaith i uwchsgilio.

### **Ysgolion a Chwricwlwm**

Mae Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn parhau i gryfhau'r cysylltiadau rhwng ysgolion a chyflogwyr yn eu rhanbarthau ac maent yn cysylltu â chonsortia rhanbarthol i gynyddu eu hymgylltiad â'r fersiwn newydd o Gwricwlwm Cymru. Mae hyn yn cynnwys ystyried y cwricwlwm yng ngoleuni blaenoriaethau/datblygiadau seilwaith rhanbarthol ym mhob rhanbarth.

Mae pob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol wedi tynnu sylw at STEM fel maes sy'n arbennig o bwysig yn eu Hadroddiad Blynyddol i Lywodraeth Cymru ac mae Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol eisoes yn datblygu atebion i wella gweithgareddau sy'n ymwneud â STEM yn eu rhanbarthau. Un enghraifft o'r gwaith sydd eisoes yn mynd rhagddo ydy'r prosiect "Camau STEM" sydd wedi cael ei ddatblygu gan Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru. Mae'r Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol wedi cynnal archwiliad i edrych ar y gweithgareddau hyd yma ac i gyfrannu at fynd i'r afael â'r bylchau mewn darpariaeth STEM. Ochr yn ochr â hynny, maent wedi bod yn gweithio gyda chyflogwyr a darparwyr i ddatblygu adnoddau ar-lein ar gyfer disgyblion Blwyddyn 5 a Blwyddyn 6, rhieni ac ymarferwyr. Mae hyn wedi cael ei lansio ar draws pob ysgol yng Ngogledd Cymru.

Yn y De Ddwyrain, mae cydweithrediad ardderchog rhwng ysgolion/diwydiant wedi cael ei sbarduno gan y Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol yn cynnwys datblygu "Ymrwymiad Caerdydd". O ganlyniad i gydweithrediad rhwng Admiral ac Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd, cafodd myfyrwyr Blwyddyn 12 gyfle i ymweld ag Admiral yng Nghaerdydd ac roedd staff Admiral wedi rhoi cyngor ar sgiliau cyfweliad ac ar geisiadau am swydd i dros

## **PWYLLGOR YR ECONOMI, SEILWAITH A SGILIAU TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG – PARTNERIAETHAU SGILIAU RHANBARTHOL**

340 o fyfyrwyr Blwyddyn 10. Yn y De Orllewin ac yn y Canolbarth, mae prosiect sy'n cael ei arwain ar y cyd gan Valero ac ECITB yn annog merched Blwyddyn 8 o ysgolion yn sir Gaerfyrddin a sir Benfro i ddilyn pynciau STEM. Mae disgyblion yn treulio diwrnod yng Ngholeg Sir Gâr ac yna diwrnod yn Valero, gan gymryd rhan mewn heriau STEM ac ymweld â'r safle. Mae hyn yn cael ei hwyluso gan y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol ar gyfer y De-orllewin a Chanolbarth Cymru.

### **Casgliad**

Mae'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol wedi camu ymlaen yn sylweddol o ran cyfleu a marchnata eu rôl i gyflogwyr ac i randdeiliaid ers eu sefydlu. Mae Uwchgynadleddau Sgiliau blynyddol a digwyddiadau rheolaidd ym mhob rhanbarth wedi cael eu defnyddio i ddsbarthu canfyddiadau eu cynlluniau cyflogaeth a sgiliau ac er mwyn ymgysylltu â rhanddeiliaid i siapio eu dealltwriaeth a'u blaenoriaethau rhanbarthol yn uniongyrchol. Mae dealltwriaeth dda bellach o'u rôl i ddarparu set glir o flaenoriaethau cyflogadwyedd a sgiliau i Llywodraeth Cymru ac mae proses glir ar gyfer gwneud hyn.

Mae'r penderfyniad i benodi Cadeiryddion cyflogwyr ar gyfer pob Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol wedi bod yn gadarnhaol dros ben ac wedi cynyddu nifer y cyflogwyr sy'n aelodau o Fyrddau. Mae angen cyfnerthu hyn nawr er mwyn i ni gael llais cyflogwyr cryf yn cyfrannu at y ddarpariaeth sgiliau ym mhob rhanbarth. Mae cynnwys y cynlluniau cyflogaeth a sgiliau rhanbarthol wedi cael ei gryfhau'n fawr o ganlyniad uniongyrchol i'r strategaethau ymgysylltu a ddisgrifir uchod. Mae'r broses o gynhyrchu cynlluniau wedi aeddfedu ac mae'r sylfaen dystiolaeth sy'n sail i'r cynlluniau wedi dod yn fwy cadarn. O ran ansawdd a safon mae'r cynlluniau'n cyfateb i gynlluniau tebyg sy'n cael eu cynhyrchu ar draws y DU.

Rydym yn adolygu'r holl system sgiliau sy'n cael ei harwain gan y galw yng Nghymru a rôl y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol o fewn hyn i gryfhau eu swyddogaeth fel cyrff strategol gan edrych ar y galw am sgiliau yn yr hirdymor ym mhob rhanbarth. Rydym yn croesawu canfyddiadau ymholiad y Pwyllgor i gyfrannu at hyn. Bydd hyn yn cynnwys eglurhad o'r berthynas rhwng y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol, Llywodraeth Cymru gan gynnwys y Prif Swyddogion Rhanbarthol, Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus, Consortia Addysg a strwythurau rhanbarthol eraill gan gynnwys Bargein / Twf Dinesig. Mae'r berthynas rhwng y Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol a'r Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil newydd mewn deddfwriaeth, rheoliadau a chanllawiau sydd ar ddod, a chyflawnir deddfwriaeth sylfaenol erbyn mis Mawrth 2021, ac is-ddeddfwriaeth erbyn mis Mawrth 2023. Fel mae SQW wedi'i argymhell, mae'n amserol ystyried yr angen i symud Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol i ffwrdd oddi wrth fanylion cyllido gweithredol at ddarparu persbectif sy'n cynnwys y system sgiliau ehangach yn ogystal ag anghenion sgiliau'r dyfodol y rheini sydd mewn cyflogaeth. Er mwyn gallu cyflawni hynny mae angen sefydlu cyfansoddiad ffurfiol Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn dilyn adolygiad Graystone, a byddwn yn parhau i gydweithio'n agos â'r Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol i weithredu hyn. Mae'r strwythurau llywodraethu yn dal i greu trafodaeth, yn enwedig mewn perthynas â strwythurau Bargeinion Dinesig a Bargeinion Twf, ac mae angen cytuno ar hyn ar draws pob lefel mewn Llywodraeth er mwyn sicrhau bod Partneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn gallu cyflawni eu rôl yn iawn ym mhob rhanbarth. Mae gwaith wedi dechrau ar y mater hwn a dyma fydd ein blaenoriaeth dros y misoedd nesaf.

**PWYLLGOR YR ECONOMI, SEILWAITH A SGILIAU  
TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG – PARTNERIAETHAU SGILIAU RHANBARTHOL**

Yn olaf, mae angen cynyddu'r adnoddau sydd ar gael i Bartneriaethau Sgiliau Rhanbarthol yn sylweddol os ydynt am gyflawni eu potensial fel cyrff strategol a chael agwedd holistaidd o'r system cyflogadwyedd a sgiliau yng Nghymru nawr ac i'r dyfodol. Dylid canolbwyntio'n benodol ar ddatblygu capasiti ac arbenigedd ymchwil a gwybodaeth am y farchnad lafur ym mhob rhanbarth ac ar rannu'r arfer orau, gan gynnwys ar draws ffiniau a'r tu hwnt, yn ogystal ag edrych ar y cyfleoedd am ddull gweithredu ar y cyd o ran gwybodaeth am y farchnad lafur ar draws rhanbarthau pan fo'n bosibl.